

**Rozkład treści nauczania w wychowania do życia w rodzinie w klasie III gimnazjum
(na podstawie programu „Wędrując ku dorosłości” wydawnictwa Rubikon)**

L.p.	Temat	Wiedza, umiejętności, postawy
1.	<p>WDŹ w klasie trzeciej. Znam i akceptuję siebie</p> <p>1. Problemy i tematy, które są zaplanowane w trzeciej klasie gimnazjum.</p> <p>2. Własne „ja” zewnętrzne i wewnętrzne.</p> <p>3. Jak ocenić siebie prawdziwie? – nie przecenić, ale i nie docenić?</p> <p>4. Prawdziwy obraz siebie a znoszenie niepowodzeń i trudności.</p> <p>5. Akceptacja siebie i otwartość na relacje z innymi – programem życiowym.</p> <p>6. Miłość swojego „ja” – warunkiem otworzenia się ku innym.</p> <p>7. Znaczenie miłości i otrzymanej troski we wczesnym dzieciństwie dla dalszego życia i rozwoju człowieka.</p>	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • program zajęć WDŹ w klasie trzeciej gimnazjum, • cechy charakterystyczne (zachowania) osób niedoceniających i przeceniających siebie. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić swoje oczekiwania wobec zajęć WDŹ w klasie trzeciej, • uzmysłwić rolę rodziny i otoczenia w prawidłowym postrzeganiu siebie, • dostrzec trudności związane z brakiem akceptacji siebie. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • socjalizacyjną rolę rodziny w rozwoju człowieka, • wartość akceptacji swojej osoby.
2.	<p>Miłość i jej rodzaje</p> <p>1. Miłość a uczucie.</p> <p>2. Rodzaje miłości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pożądania (eros), • przyjaźni (philia), • życzliwości (agape), • miłość „jeżeli”, • miłość „ponieważ”, • miłość „pomimo”. <p>3. Definicje miłości</p>	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istotę miłości między mężczyzną a kobietą, • różne rodzaje miłości. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić miłość prawdziwą (bezwarunkową) od miłości nieprawdziwej (warunkowej i „ponieważ”). <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konieczność uczenia się miłości dojrzałej, bezwarunkowej,

		<ul style="list-style-type: none"> • że, w małżeństwie miłość, pożądania, przyjaźni i życzliwości wzajemnie się dopełniają
3.	<p>Wartości związane z płciowością człowieka: budowanie więzi, małżeństwo i rodzicielstwo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przejawy więzi zwanej miłością. 2. Miłość a egoizm. 3. Narzeczeństwo – okresem świadomego poznania drugiej osoby i rozwijania więzi. 4. Małżeństwo; znaczenie przysięgi i budowanie trwałej więzi małżeńskiej. 5. Rodzicielstwo – daniem i braniem jednocześnie 	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czym różni się miłość od egoizmu, • dowie się, co buduje więź między najbliższymi, a co ją niszczy, • istotę okresu narzeczeństwa, • znaczenie słów zawartych w przysiędze małżeńskiej, • znaczenie rodzicielstwa. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać, w jaki sposób egoizm niszczy miłość, • uzasadnić rolę miłości, uczciwości i wierności w małżeństwie, • świadomie dążyć do poznania drugiej osoby, • dostrzec rolę rodzicielstwa w życiu człowieka. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawdziwie przeżywana miłość chce bardziej dawać niż brać, • ważna jest troska o własny rozwój i rozwój osoby, którą się kocha, • rodzicielstwo stanowi istotną wartość w życiu małżeńskim
4.	<p>Jak rozpoznać płodność i niepłodność w cyklu kobiety? (dla grupy dziewcząt)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody rozpoznawania płodności i niepłodności w cyklu kobiety – mądrym spożytkowaniem wiedzy o sobie samej po to, by rodzicielstwo było zaplanowane i odpowiedzialne. 2. Metody naturalnego planowania rodziny (MNPR) – to nie antykoncepcja, bo nie ma w nich ingerencji w ludzki organizm; jest tylko odczytywanie sygnałów, które wysyła organizm kobiety. 3. Podstawy rozpoznawania płodności: <ul style="list-style-type: none"> • zmiany podstawowej temperatury ciała (obserwowanie, 	<p>wiedza</p> <p>Uczennica pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady wyznaczania fazy płodnej i niepłodnej w cyklu kobiety, • metodę wielowskaźnikową (angielską – podwójnego sprawdzenia lub dra Rötzera albo polską – T. Kramarek) w stopniu dostosowanym do możliwości percepcyjnych uczennic. <p>umiejętności</p> <p>Uczennica potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić najbardziej znane metody wielowskaźnikowe rozpoznawania płodności, • określić ogólnie zasady mierzenia temperatury i obserwacji śluzu

	<p>zapisywanie, wyznaczanie dni płodnych i niepłodnych),</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiany śluzu szyjkowego (obserwowanie, zapisywanie, określanie dni płodnych i niepłodnych). <p>4. Prowadzenie zapisów na karcie cyklu; sposób notowania.</p>	<p>szyjkowego.</p> <p>postawy</p> <p>Uczennica uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objawy zmian w cyklu kobiety wynikają ze zmian hormonalnych zachodzących w organizmie kobiety, • wskaźniki wyznaczające okres płodności i niepłodności pomagają ustalić czas na poczęcie dziecka a także określić czas, kiedy do poczęcia nie dojdzie.
5.	<p>Jak rozpoznać płodność i niepłodność w cyklu kobiety? (dla grupy chłopców)</p> <p>1. Odpowiedzialne rodzicielstwo – sprawą nie tylko kobiety, ale w równym stopniu mężczyzny.</p> <p>2. Metody rozpoznawania płodności określone także jako metody naturalnego planowania rodziny posiadają wiele zalet (są ekologiczne, skuteczne [do 99%], nie uszkadzają zdrowia; wymagają, również od mężczyzny, świadomości procesów zachodzących w organizmie kobiety i dostosowania się do nich).</p> <p>3. Metody naturalnego planowania rodziny (MNPR) – to nie antykoncepcja, bo nie ma tu ingerencji w ludzki organizm; NPR polega na odczytywaniu sygnałów, które wysyła organizm kobiety.</p> <p>4. Podstawy rozpoznawania płodności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiany podstawowej temperatury ciała (obserwowanie, zapisywanie, wyznaczanie dni niepłodnych), • zmiany śluzu szyjkowego (obserwowanie, zapisywanie, określenie dni płodnych i niepłodnych). 	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe informacje dotyczące płodności mężczyzny i kobiety, ze szczególnym podkreśleniem stałej płodności mężczyzny, • metodę wielowskaźnikową rozpoznawania płodności w stopniu dostosowanym do możliwości percepcyjnych uczniów. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić najbardziej znane metody rozpoznawania płodności. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warto wykorzystać prawa natury (cykliczną płodność kobiety) do rozpoznawania okresów płodnych i niepłodnych w jej organizmie.
6.	<p>Korzyści z obserwacji cyklu. Testery i aparaty w MNPR(dla grupy dziewcząt)</p> <p>1. Korzyści z obserwacji cyklu:</p>	<p>wiedza</p> <p>Uczennica pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzyści z obserwacji cyklu natury biologiczno-medycznej a także

	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanowanie poczęcia dziecka, • uniknięcie ciąży, • znajomość dokładnej daty poczęcia dziecka i terminu porodu, • odróżnienie objawów fizjologicznych od chorobowych, • umocnienie więzi małżeńskiej, • życie zgodne z sumieniem (dla osób wierzących) <p>2. Aparaty i testy służące rozpoznawaniu płodności i niepłodności kobiety.</p> <p>a) wykorzystanie dwufazowości temperatury cyklu miesięczkowego w aparatach elektronicznych: PEARLY, BIOSELF, BABY COMP, LADY COMP (podstawowe informacje w podręczniku <i>Wędrując ku dorosłości</i>)</p> <p>Poznanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasad działania, • sposobów pomiaru temperatury, • odczytywania wskaźników, • skuteczności. <p>b) analizatory hormonalne; wykorzystanie w diagnostyce hormonów płciowych (estrogeny, progesteronu i LH)</p> <p>PERSONA, CLEARPLAN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady działania, • sposoby pomiaru, • odczytywanie, • skuteczność. <p>c) program komputerowy CTLife, który pomaga w wyznaczeniu dni płodnych i niepłodnych,</p> <p>d) termometr elektroniczny MICROLIFE.</p> <p>3. Funkcjonujące stereotypy w obiegowych opiniach, nt. NPR („kalendarzyk” „watykańska ruletka”, „niepewność”, „wpadka”) a wiarygodność i rzeczywista skuteczność</p>	<p>psychologicznej i etycznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowoczesne aparaty i technologie służące do określania fazy płodnej i niepłodnej w cyklu kobiety. <p>umiejętności</p> <p>Uczennica potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić postawę człowieka żyjącego zgodnie z naturą od postawy człowieka, który uzależnia swój los od producentów środków antykoncepcyjnych, • opisać zasady działania i sposoby odczytywania wyników poszczególnych testerów w NPR. <p>postawy</p> <p>Uczennica uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieprawdziwość funkcjonujących stereotypów odnoszących się do metod naturalnego planowania rodziny, • możliwość wspomagania przez testery i aparaty w NPR w odkładaniu poczęcia dziecka, albo pomocy parom, które mają problemy z zajściem w ciążę.
7.	Korzyści z obserwacji cyklu. Testery i aparaty w	wiedza

<p>MNPR(dla grupy chłopców)</p> <p>1. Korzyści z obserwacji cyklu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaplanowanie poczęcia dziecka, • uniknięcie ciąży, • znajomość dokładnej daty poczęcia dziecka i terminu porodu, • odróżnienie objawów fizjologicznych od chorobowych, • umocnienie więzi małżeńskiej, • życie zgodne z sumieniem (dla osób wierzących). <p>2. Aparaty i testy służące rozpoznawaniu płodności i niepłodności kobiety.</p> <p>a) wykorzystanie dwufazowości temperatury cyklu miesięczkowego w aparatach elektronicznych: PEARLY, BIOSELF, BABY COMP, LADY COMP (podstawowe informacje w podręczniku <i>Wędrując ku dorosłości</i> dla uczniów klas I–III szkół ponadgimnazjalnych, Rubikon, Kraków 2015, s. 179-181).</p> <p>Poznanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasad działania, • sposobów pomiaru temperatury, • odczytywania wskaźników, • skuteczności. <p>b) analizatory hormonalne; wykorzystanie w diagnostyce hormonów płciowych (estrogeny, progesteronu i LH) PERSONA, CLEARPLAN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady działania, • sposoby pomiaru, • odczytywanie, • skuteczność. <p>c) program komputerowy CTLife, który pomaga w wyznaczaniu dni płodnych i niepłodnych,</p>	<p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzyści z obserwacji cyklu natury biologiczno-medycznej a także psychologicznej i etycznej, • nowoczesne aparaty i technologie służące do określania fazy płodnej i niepłodnej w cyklu kobiety. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić postawę człowieka żyjącego zgodnie z naturą od postawy człowieka, który uzależnia swój los od producentów środków antykoncepcyjnych, • opisać zasady działania i sposoby odczytywania wyników poszczególnych testerów w NPR. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fakt, że natura obdarzyła go ciągłą płodnością i on zwykle inicjuje akt seksualny, dlatego mężczyzna nawet w większym stopniu jest odpowiedzialny za poczęcie dziecka aniżeli kobieta, • nieprawdziwość funkcjonujących stereotypów odnoszących się do metod naturalnego planowania rodziny, • możliwość wspomagania przez testery i aparaty w NPR w odkładaniu poczęcia dziecka, jak też pomocy parom, które mają problemy z zajściem w ciążę
--	---

	d) termometr elektroniczny MICROLIFE. 3. Funkcjonujące stereotypy w obiegowych opiniach, nt. NPR („kalendarzyk”, „watykańska ruletka”, „niepewność”, „wpadka”) a wiarygodność i rzeczywista skuteczność	
8.	Kiedy zaczyna się życie człowieka? 1. Płodność mężczyzny i zdrowie w sferze płciowości. 2. Płodność kobiety i jej zdolność do prokreacji. 3. Niezbędne warunki do poczęcia dziecka. 4. Początek życia – jeden z cudów natury. 5. Rozwój życia człowieka w pierwszych tygodniach – fascynującą przygodą. 6. Płeć dziecka; uwarunkowania. 7. Szacunek dla każdego człowieka od momentu poczęcia: postawa ojca i postawa matki.	wiedza Uczeń pozna: • konieczne uwarunkowania do powstania życia człowieka, • organogenezę czyli „jeden z cudów przyrody”, • początek życia człowieka do 7. tygodnia życia. umiejętności Uczeń potrafi: • wskazać ważne etapy rozwojowe życia człowieka w okresie prenatalnym, • szanować osobę ludzką od momentu poczęcia. postawy Uczeń uświadomi sobie: • wartość życia ludzkiego od momentu poczęcia, • wagę odpowiedzialności w sferze seksualnej.
9.	W oczekiwaniu na dziecko 1. Rozwój dziecka od 7. tygodnia życia do narodzin. 2. Pedagogika prenatalna, czyli o kontakcie matki z dzieckiem. 3. Odżywianie, sen i ćwiczenia fizyczne matki w czasie ciąży. 4. Profilaktyka prekoncepcyjna; opieka lekarska; kwas foliowy. 5. Ciąża a używki: a) Alkoholowy Zespół Płodowy (FAS) czyli o pijanych dzieciach, b) nikotyna, narkotyki a zdrowie dziecka. 6. Opieka ojca nad matką w ciąży i dzieckiem. 7. Szkoła Rodzenia – zajęcia teoretyczne i praktyczne. 8. Poród – od niego także wiele zależy.	wiedza Uczeń pozna: • rozwój dziecka w okresie prenatalnym od 7. tygodnia do narodzin, • istotną rolę trybu życia matki dla prawidłowego rozwoju dziecka w okresie prenatalnym, • wpływ ojca dziecka na samopoczucie matki. umiejętności Uczeń potrafi: • wskazać na zagrożenia zdrowia dziecka w pierwszych dziewięciu miesiącach życia, • przyjąć życiowy program „ekologii prokreacji”. postawy Uczeń uświadomi sobie, że: • do rodzicielstwa należy się przygotować,

	9. Rodzimy razem czy osobno?	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialne rodzicielstwo – to postawa świadomych wyborów „nie” dla alkoholu, papierosów i narkotyków.
10.	<p>Być matką (dla grupy dziewcząt)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie więzi matki z dzieckiem we wczesnym okresie życia. 2. Naturalne karmienie rozwija więź psychiczną matki z dzieckiem; znaczenie biologiczne pokarmu matki dla prawidłowego rozwoju dziecka. 3. Podstawowe informacje nt. sposobu karmienia piersią i pielęgnacji noworodka. 4. Macierzyństwo jako dar i zadanie. 5. Problem niepłodności małżeństw – syndromem współczesności. 6. Jeśli nie in vitro, to... naprotechnologia. 	<p>wiedza</p> <p>Uczennica pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie więzi z dzieckiem od momentu urodzenia, • podstawowe zasady i znaczenie karmienia noworodka piersią, • podstawowe zasady pielęgnacji noworodka, • czynniki ryzyka niepłodności u kobiet, • podstawowe założenia naprotechnologii jako alternatywy dla zapłodnienia in vitro. <p>umiejętności</p> <p>Uczennica potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaakceptować swoją płodność jako potencjalną możliwość zostania matką, • podać argumenty za karmieniem naturalnym, • określić, czym jest dla kobiety macierzyństwo. <p>postawy</p> <p>Uczennica uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptacja siebie jako kobiety wiąże się również z wyzwaniem do ewentualnego macierzyństwa, • miłość macierzyńska jest bezwarunkowa
11.	<p>Być ojcem (dla grupy chłopców)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie współżycia seksualnego wiąże się dla mężczyzny z potrójną odpowiedzialnością: za los dziewczyny, swoją przyszłość i ewentualnie los dziecka. 2. Różne reakcje mężczyzny na wiadomość, że został ojcem. 3. Problem odpowiedzialności za przekazanie życia. 4. Rola i znaczenie ojca w rodzinie. 5. Społeczna rola ojcostwa. 	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie aktu seksualnego jako potencjalnej możliwości zostania ojcem, • istotę ojcostwa, • wpływ ojca na rozwój i zachowanie dzieci oraz życie rodziny. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdać sobie sprawę, że doświadczenie ojcostwa wpływa na osobisty rozwój.

		<p>postawy Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • już teraz (w okresie dojrzewania) może podjąć pracę nad sobą, aby w przyszłości być dobrym i odpowiedzialnym ojcem.
12.	<p>Ciąża nastolatków. Gdzie szukać pomocy?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziewczyna w ciąży – trzy możliwe rozwiązania: <ol style="list-style-type: none"> a) zawarcie małżeństwa z ojcem dziecka, b) samotne macierzyństwo, c) oddanie dziecka do adopcji. 2. Dlaczego „nie” oddaniu dziecka do domu dziecka? 3. Rola rodziny i przyjaciół w trudnej sytuacji dziewczyny. 4. Domy samotnej matki – sieć domów na terenie całej Polski; adresy; strony internetowe 	<p>wiedza Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudną sytuację dziewczyny i chłopca, którzy stali się rodzicami, • adresy internetowe (domy samotnej matki), poradnie, specjalistów, organizacje i fundacje, do których można się udać po pomoc. <p>umiejętności Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomić sobie, że konsekwencją wczesnej inicjacji seksualnej może być przedwczesne rodzicielstwo, • znaleźć możliwości pomocy w trudnej sytuacji życiowej. <p>postawy Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współżycia seksualnego w wieku -nastu lat ma najczęściej także konsekwencje psychiczne, • zawsze jest jakieś wyjście z trudnej sytuacji.
13.	<p>Aborcja - czym jest i jakie są jej skutki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja i terminologia. Ten sam fakt nazywany jako: aborcja, przerwanie ciąży, zabieg, sztuczne poronienie, skrobanka, spędzenie płodu, zabójstwo. 2. Ryzyko powikłań i konsekwencje psychiczne. 3. Aborcja a przemoc. 4. Dlaczego kobiety cierpią po dokonanej aborcji – niezależnie od religii, kultury czy kontynentu. 	<p>wiedza Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czym jest aborcja, • skutki aborcji: fizyczne, psychiczne i duchowe. <p>umiejętności Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać uzasadnienie dla tezy, że aborcja jest zawsze dramatem: dla dziecka i dla matki, • zauważyć zależność między przemocą a aborcją. <p>postawy Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • życie człowieka rozpoczyna się w momencie poczęcia, • fakt przerwania życia jest nieodwracalny,

<p>14.</p>	<p>Życie jako fundamentalna wartość</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najważniejsze uwarunkowania prawne chroniące życie człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci. 2. Różne oblicza współczesności; antynomia cywilizacji życia i cywilizacji śmierci. 3. Przykłady heroicznych postaw „za życiem”. <ol style="list-style-type: none"> a) położnej z Auschwitz – Stanisławy Leszczyńskiej, b) matek, które oddały swoje życie za życie dziecka: Agaty Mróz, Anny Radosz i Gianny Beretty Molli. 4. Niepełnosprawni w rodzinie i w społeczeństwie – czy tylko biorcami? 5. Właściwe wybory – nie zawsze łatwe. 	<ul style="list-style-type: none"> • postawa szacunku dla życia świadczy o naszym człowieczeństwie. <p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • treść ustawy <i>O planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży</i> z dnia 7 stycznia 1993 roku, • postawę położnej z Auschwitz – Stanisławy Leszczyńskiej, a także heroicznych współczesnych matek: Agaty Mróz, Anny Radosz i Gianny Beretty Molli. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać argumenty w obronie życia człowieka, • podjąć dyskusję z mitami dotyczącymi aborcji. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • należy bronić życia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci, • trzeba nieraz podejmować bardzo trudne decyzje.
<p>15.</p>	<p>Pornografia a kobieta (dla grupy dziewcząt)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pornografia – uprzedmiotowieniem ciała kobiety. 3. Seksbiznes a prawa kobiet. 4. Szkodliwość pornografii dla młodzieży; utrudnienie tworzenia więzi i założenia rodziny. 5. Pornografia – źródłem błędnych wyobrażeń o zachowaniach seksualnych często niemożliwych do zrealizowania w życiu małżeńskim. 6. Pornografia – utrwaleniem dezintegracji seksualnej. 7. Polskie prawo wobec pornografii (Kodeks Karny art. 200, 202). 8. Budowanie szacunku dla własnego ciała i ciała drugiego człowieka. 	<p>wiedza</p> <p>Uczennica pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicję pornografii, • źródła materiałów pornograficznych, • objawy uzależnienia od pornografii, • destrukcyjny wpływ pornografii na psychikę i zachowania ludzi. <p>umiejętności</p> <p>Uczennica potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać życie kobiet, które weszły w seksbiznes, • scharakteryzować konsekwencje sięgania po pornografię, • przeciwdziałać narzucającej się pornografii, np. w Sieci. <p>postawy</p> <p>Uczennica uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę kształtowania szacunku dla swojego ciała, • potrzebę budowania integracji seksualnej: ciało-psychika-duch

<p>16.</p>	<p>Pornografia – jej istota i skutki (dla grupy chłopców)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja pornografii. 2. Zwulgaryzowanie sfery seksualnej – uprzedmiotowieniem człowieka. 3. Pornografia a biznes. 4. Szkodliwość pornografii (szczególnie dla młodzieży); utrudnienie tworzenia więzi i założenia rodziny. 5. Pornografia – źródłem błędnych wyobrażeń o zachowaniach seksualnych i utrwaleniem dezintegracji seksualnej. 6. Cztery kroki wchodzenia w pornografię: <ul style="list-style-type: none"> • efekt uzależnienia, • efekt eskalacji, • tracenie wrażliwości, • wzrastająca tendencja do wcielania w życie. 7. Polskie prawo wobec pornografii (Kodeks Karny, art. 200, 202). 8. Przeciwdziałanie pornografii i budowanie postawy szacunku wobec ciała człowieka. 	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicję pornografii, • destrukcyjny wpływ pornografii na psychikę i zachowania ludzi, • objawy uzależnienia od pornografii. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować konsekwencje sięgania po pornografię, • przeciwdziałać narzucającej się pornografii, np. w Sieci. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę kształtowania szacunku dla swojego ciała, • potrzebę budowania integracji seksualnej: duch-psychika-ciało.
<p>17.</p>	<p>Prostytucja nieletnich (dla grupy dziewcząt)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Przyczyny prostytucji nieletnich. 3. Prostytucja jako styl życia. 4. Alkohol, narkotyki i seks – dlaczego razem? 5. Swoboda seksualna a godność człowieka. 6. Skutki młodzieżowej prostytucji: <ul style="list-style-type: none"> • zdrowotne, • psychiczne, • etyczne, • społeczne. 7. Prostytucja nieletnich a Kodeks Karny (art. 199 par. 3). 	<p>wiedza</p> <p>Uczennica pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania powstania zjawiska prostytucji nieletnich, • sytuacje, które sprzyjają takim procederom, • odpowiedzialność karną za wszelką aktywność seksualną z dzieckiem poniżej 15. roku życia. <p>umiejętności</p> <p>Uczennica potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, dlaczego proceder prostytucji (w założeniu czasowy) szybko staje się stylem życia, od którego trudno się odwrócić, • uzmysłwić sobie, że szkody wyrządzone psychicznie przez seksbiznes blokują rozwój młodego człowieka. <p>postawy</p>

		<p>Uczennica uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ten, kto wchodzi w seksbiznes, niszczy swoje sumienie i poczucie własnej godności, • szanując siebie i swoje ciało, nie ryzykuje się zakażeniem wirusem HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową.
18.	<p>Prostytucja nieletnich (dla grupy chłopców)</p> <p>2. Przyczyny prostytucji nieletnich.</p> <p>3. Prostytucja jako styl życia.</p> <p>4. Alkohol, narkotyki i seks – dlaczego razem?</p> <p>5. Swoboda seksualna a godność człowieka.</p> <p>6. Skutki młodzieżowej prostytucji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdrowotne, • psychiczne, • etyczne, • społeczne. <p>7. Prostytucja nieletnich a Kodeks Karny (art. 199 par. 3).</p>	<p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania powstania zjawiska prostytucji nieletnich, • sytuacje, które sprzyjają takim procederom, • odpowiedzialność karną za wszelką aktywność seksualną z dzieckiem poniżej 15. roku życia. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, dlaczego proceder prostytucji (w założeniu czasowy) szybko staje się stylem życia, od którego trudno się odwrócić, • uzmysłwić sobie, że szkody wyrządzone psychicznie przez seksbiznes blokują rozwój młodego człowieka i jego zdolność do przeżywania miłości. <p>postawy</p> <p>Uczeń uświadomi sobie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ten, kto wchodzi w seksbiznes, niszczy swoje sumienie i poczucie własnej godności, • szanując siebie i swoje ciało nie ryzykuje się zakażeniem wirusem HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową
19.	<p>A jednak rodzina. Podsumowanie zajęć w gimnazjum</p> <p>2. Obecne i przyszłe pełnienie ról w rodzinie.</p> <p>3. Znaczenie rodziny dla rozwoju człowieka w różnych etapach życia.</p> <p>4. Współczesna cywilizacja a kryzys rodziny (rozwody, spadek dzietności, rozluźnienie więzi wśród najbliższych osób).</p> <p>5. Gotowość podejmowania działań budowania więzi i zdrowych relacji</p>	<p>wiedza</p> <p>Uczeń pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istotne znaczenie rodziny dla rozwoju osobowego człowieka, • zagrożenia współczesnej rodziny w Polsce i w wielu krajach Zachodu, • swój stosunek do osiągnięć (bądź ich braku osiągnięć) w wychowaniu prorodzinnym. <p>umiejętności</p> <p>Uczeń potrafi:</p>

	<p>w obecnej rodzinie i przyszłej, którą kiedyś uczeń najprawdopodobniej założy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać syntezy celów, treści i osiągnięć wyniesionych z zajęć WDŻ w ciągu trzech lat nauki, • wyrazić własną opinię i ocenę zajęć WDŻ w szkole. <p>postawy Uczeń uświadomi sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmianę (bądź brak zmiany) swojej postawy wobec zagadnień dorastania, seksualności, małżeństwa i rodziny.
--	--	---